

Vilda fåglar i stan

Vilda fåglar är en del av vår levande stadsnatur. Många markbor uppskattar dem medan andra upplever fåglarna som ett problem. Bygg- och miljöförvaltningen får under våren ofta klagomål på vilda fåglar i stadsmiljön. Klagomålen gäller ofta måsar, kajor och duvor. Det kan handla om duvor som bygger bo på balkonger eller smutsar ned parkbänkar. Det kan också gälla de stora flockarna av kajor som flyger runt och upplevs föra oväsen.

Är vilda fåglar ett problem?

Miljöbalken är den lag som reglerar risker för människors hälsa och miljö. Som enskild person kan du uppleva fåglarna som störande genom oljud eller genom att de förorenar på parkbänkar eller balkonger. En sådan störning behöver dock inte vara en störning som måste åtgärdas.

En olägenhet, i miljöbalkens mening, är en störning som kan vara skadlig för hälsan. Störningen ska inte heller vara tillfällig eller liten. Störningen ska också uppfattas som en störning av människor i allmänhet och inte enbart på enskilda personers reaktioner.

Smittspridning av sjukdomar från fåglar till människor eller husdjur har inte konstaterats i någon undersökning. Oljud från till exempel kråkfåglar har i rättsfall bedömts som "ej stadigvarande störning".

Störningar från vilda fåglar i bostadsområden och på allmän mark (till exempel parker och torg) bedöms normalt inte som en olägenhet i miljöbalkens mening. Det kan naturligtvis ändå vara en störning som medför otrivsel och förorenade parkbänkar. Den som är ansvarig för eventuella åtgärder är i sådana fall markägaren. På allmänna platser är det den förvaltning inom kommunen som ansvarar för skötseln.

Fåglar på balkongen

Balkongen räknas inte som en del av bostaden. Att någon enstaka fågel under en kortare period bygger bo på balkongen bedöms normalt inte som en olägenhet. I vissa svårare fall kan det dock ändå tänkas att störningen skulle kunna bli så stor att den kan bedömas som olägenhet.

Behovet att skydda sig mot sådana problem eller att ta bort ett omfattande bobyggande på balkongen kan dock uppstå. Ansvaret för det beror på vem som har rätt att skydda sig mot fåglarna. Om hyresgästen har den rätten bedömer Miljöenheten att ansvaret vilar på hyresgästen, i annat fall på fastighetsägaren.

Bekämpande av fåglar

Det finns många alternativ till att bli av med störande fåglar på enskilda platser och i de flesta fall innebär det att göra platsen oattraktiv för fåglarna. Den som kan göra det är i de flesta fall fastighetsägaren/markägaren eller lägenhetsinnehavaren. På allmänna platser, till exempel stadens gator och torg, gäller det den kommunala organisation som ansvarar för skötseln av området.

Det viktigaste är att ta bort tillgången på mat för fåglarna. Det innebär att ta hand om matrester på gator, parker och torg, på restauranger och caféer och i sopbehållare så att fåglarna inte kommer åt matresterna. Det är något alla kan hjälpa till med.

Ibland kan det vara motiverat att bedriva skydds jakt på fåglar. Det är fastighetsägaren/markägaren som har rätt till jakten på fastigheten. Inom detaljplanelagt område får skydds jakt dock endast utövas av den som har tillstånd av polisen och då på uppdrag av fastighetsägaren/markägaren.

Vart vänder du dig?

Fåglar på balkonger

Diskutera med fastighetsägaren över vem som råder över möjligheten att uppföra ett skydd så att fåglar inte tar sig in på balkongen.

Fågelspillning på allmänna platser, parkbänkar med mera

Den förvaltning inom kommunen som ansvarar för området.

Fåglar i bostadsområden

Fastighetsägaren.

Kajor

Staden är en attraktiv plats för kajorna med sitt rika utbud på föda (matrester och sopor), varmare klimat och färre fiender (rovfåglar). Vanligen häckar kajorna utanför staden och kommer till tätorten vintertid eller flyttar söderut. De kajor som häckar i staden har sina bon i skorstenar, kyrktorn, ventilationstrummor med mera. De övernattar tillsammans i stora kolonier i större träd eller på hustak. Om man skjuter bort kajor i staden kommer andra fåglar från omgivande landsbygd snabbt att fylla upp platserna. En stor del av kajstammen i Mark vintertid består av övervintrande exemplar som kommer ifrån norra Sverige. Skjuts en kaja är det osäkert om det är en markfågel eller en som häckar på annan ort och bara är här tillfälligt.

Fiskmåsar

Fiskmåsen är en flyttfågel som övervintrar i Nordsjön och andra delar av Västeuropa. Den kommer till häckningsplatsen i mars-april. Städer är attraktiva

platser även för fiskmåsar och nya fåglar ersätter snabbt sådana som skjuts bort. I tätorterna häckar den ofta på hustak. Så snart ungarna är flygfärdiga flyttar måsarna vidare till andra platser. Problemet med anfallande och nedsmutsande måsar är kortvarigt och något vi får acceptera under den korta tid de häckar och föder upp sina ungar.

Tamduvor

Tamduva eller stadsduva som den också kallas, finns nästan i alla våra städer. Den håller till på torg, tak och diverse skrymslen. Tamduvan bygger bo under broar, i hus och i andra byggnader. Det är en stannfågel som inte flyttar utan stannar i Borås under hela året. Det innebär att det inte kommer så många nya duvor till staden utan stammen ökar eller minskar beroende på lokala förutsättningar (bland annat avskjutning).